

voorstel van wet tot wijziging van de Wet op de jeugdzorg in verband met de verplichting tot het gebruik van het burgerservicenummer in de jeugdzorg (gebruik bsn in de jeugdzorg)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben dat het wenselijk is in de jeugdzorgsector het burgerservicenummer te gebruiken teneinde te waarborgen dat verwerkte persoonsgegevens op de betrokken cliënt betrekking hebben;

Alzo Wij in overweging genomen hebben dat het wenselijk is in de jeugdzorgsector nog enige andere wijzigingen in de Wet op de jeugdzorg aan te brengen;

Zo is het, dat wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I

De Wet op de jeugdzorg wordt als volgt gewijzigd:

A

In de alfabetische opsomming van artikel 1, eerste lid, wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:
burgerservicenummer: burgerservicenummer als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, van de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer;

B

Artikel 2a, onderdeel b, komt te vervallen

C

Na hoofdstuk IB. wordt een hoofdstuk ingevoegd, luidende:

Hoofdstuk IC. Het gebruik van het burgerservicenummer in de jeugdzorg

Paragraaf 1. Het gebruik van het burgerservicenummer

Artikel 2r

1. Stichtingen en zorgaanbieders gebruiken het burgerservicenummer van een cliënt bij de verwerking van persoonsgegevens voor de uitvoering van deze wet.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op de stichting, voor zover deze ter uitvoering van de taken bedoeld in artikel 10, eerste lid, onderdelen c en d, persoonsgegevens uitwisselt van verdachten en veroordeelden ten behoeve van de toepassing van het strafrecht.

Paragraaf 2. Het vaststellen van de identiteit en het burgerservicenummer

Artikel 2s

De stichting stelt het burgerservicenummer van een cliënt vast wanneer de cliënt zich voor de eerste maal tot haar richt in het kader van de uitvoering van deze wet.

Artikel 2t

De zorgaanbieder stelt de identiteit en het burgerservicenummer van een cliënt vast wanneer de cliënt zich voor de eerste maal tot hem richt ter verkrijging van jeugdzorg waarop ingevolge deze wet aanspraak bestaat.

Artikel 2u

1. Het vaststellen van de identiteit, bedoeld in artikel 2t en voor zover dat nodig wordt geacht in het kader van de uitvoering van artikel 12 van de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer, vindt plaats aan de hand van een document als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht.
2. De stichting en de zorgaanbieder nemen aard en nummer van het in het eerste lid bedoelde document in hun administratie op.

Artikel 2v

1. Het vaststellen van het burgerservicenummer van de cliënt vindt plaats aan de hand van de raadpleging door de zorgaanbieder en de stichting van het nummerregister en de registraties, bedoeld in artikel 3, eerste lid, onder b en d, van de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer.
2. De zorgaanbieder en de stichting kunnen de raadpleging van het nummerregister en de registraties achterwege laten, indien:
  - a. het burgerservicenummer is verstrekt door een andere gebruiker als bedoeld in artikel 1, onderdeel d, van de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer, die bij of krachtens wet gehouden is het burgerservicenummer van de cliënt vast te stellen aan de hand van het nummerregister en de registraties, bedoeld in artikel 3, eerste lid, onder b en d, van de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer, of
  - b. zij het burgerservicenummer hebben verkregen uit een basisadministratie van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 2 van de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens.

Artikel 2w

1. Met betrekking tot cliënten die de leeftijd van 14 jaar nog niet bereikt hebben en die niet de beschikking hebben over een document als bedoeld in artikel 2u, eerste lid, wordt de identiteit van de cliënt gecontroleerd door vergelijking van de volgende, door de cliënt verstrekte, gegevens:
  - a. geslachtsnaam;
  - b. voornamen;
  - c. geboortedatum;
  - d. postcode en woonadres, en
  - e. huisnummer van het woonadres,met de gegevens op de persoonslijst met het burgerservicenummer die aan de cliënt verstrekt is door de gemeente.

2. Bij het verwerken van het burgerservicenummer wordt vermeld dat de identiteit van de cliënt, bedoeld in het eerste lid, niet is vastgesteld overeenkomstig artikel 2u, eerste lid.
3. Bij elk volgend contact met de cliënt, bedoeld in het eerste lid, wordt nagegaan of de cliënt inmiddels in het bezit is van een document als bedoeld in het eerste lid en, indien dit het geval is, wordt dit document eenmalig gebruikt om de identiteit van de cliënt vast te stellen.
4. Als de cliënt, bedoeld in het eerste lid, de leeftijd van 14 jaren heeft bereikt, wordt na het bereiken van de leeftijd van 14 jaar, bij het eerstvolgende contact met de cliënt, alsnog eenmalig de identiteit van de cliënt vastgesteld aan de hand van een document als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht.

Artikel 2x

1. Indien het vaststellen of controleren van de identiteit van een cliënt onmogelijk blijkt of een onevenredige inspanning kost, wordt geen burgerservicenummer gebruikt.
2. In de gevallen, bedoeld in het eerste lid:
  - a. Nemen de stichting en de zorgaanbieder in ieder geval de volgende gegevens van de cliënt in hun administratie op:
    - 1°. geslachtsnaam;
    - 2°. voornamen;
    - 3°. geboortedatum;
    - 4°. postcode en huisnummer van het woonadres, en
  - b. vermelden de stichting en de zorgaanbieder de gegevens, bedoeld in onderdeel a, bij het verstrekken van persoonsgegevens met betrekking tot de verlening van, indicatiestelling voor of verzekering van zorg aan een zorgaanbieder, een indicatieorgaan of een zorgverzekeraar.

Artikel 2y

Bij ministeriële regeling wordt bepaald aan welke beveiligingseisen de gegevensverwerking, bedoeld in de artikelen 2r, 2u, 2w en 2x voldoet.

Paragraaf 3. Spoedeisende jeugdzorg

Artikel 2z

1. De stichting en de zorgaanbieder kunnen van de bij of krachtens de artikelen 2s tot en met 2x gestelde verplichtingen afwijken voor zolang dit noodzakelijk is met betrekking tot gevallen als bedoeld in artikel 3, vijfde lid.
2. Indien op grond van het eerste lid wordt afgeweken van de bij of krachtens de artikelen 2s tot en met 2u, 2w en 2x, gestelde verplichtingen met betrekking tot het vaststellen van de identiteit van de cliënt, is het bepaalde bij of krachtens de artikelen 2r, eerste lid, en 2y slechts van toepassing op het opvragen en raadplegen van persoonsgegevens van de cliënt en wordt het burgerservicenummer niet gebruikt bij de opname van persoonsgegevens in de administratie of de uitwisseling van persoonsgegevens.
3. Indien op grond van het eerste lid wordt afgeweken van de bij of krachtens de artikelen 2s tot en met 2x gestelde verplichtingen met betrekking tot het vaststellen van de identiteit en het burgerservicenummer van de cliënt, is het bepaalde bij of krachtens de artikelen 2r en 2y niet van toepassing.

Paragraaf 4. Registers

Artikel 2aa

1. Er is een register van jeugdzorgaanbieders, waarin een zorgaanbieder op zijn verzoek wordt opgenomen teneinde gebruik te kunnen maken van de voorzieningen, bedoeld in artikel 3, eerste lid, onder c en d, van de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer.
2. Het register wordt beheerd door Onze Minister voor Jeugd en Gezin of een door Onze Minister voor Jeugd en Gezin aangewezen instelling.

Artikel 2bb

1. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over het opnemen, wijzigen, en verwijderen van gegevens in, onderscheidenlijk uit, het in artikel 2aa bedoelde register van jeugdzorgaanbieders, alsmede over het beheer van het register, in ieder geval wat betreft de beveiliging van persoonsgegevens en het toezicht op het functioneren van het register.
2. Bij de maatregel, bedoeld in het eerste lid, kunnen bijdragen van de zorgaanbieders worden verlangd in de kosten van het register.
3. De beheerder van het register, bedoeld in artikel 2aa, verschaft aan een in het register ingeschreven zorgaanbieder op diens verzoek een middel waarmee deze ten behoeve van de raadpleging, bedoeld in artikel 2v, toegang kan krijgen tot de voorzieningen, bedoeld in artikel 3, eerste lid, onder c en d, van de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer.
4. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de kenmerken, de aanvraag, de procedure, de verstrekking, het beheer, de beveiliging, het gebruik en de intrekking van het middel. Bij deze maatregel kan tevens bepaald worden of er een vergoeding verschuldigd is voor het middel en wat de hoogte van deze vergoeding zal zijn.

Paragraaf 5. Delegatiebepaling

Artikel 2cc

1. Bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat daarbij aan te wijzen artikelen van dit hoofdstuk niet gelden voor bepaalde taken van de stichting, bepaalde vormen van jeugdzorg en categorieën van zorgaanbieders.
2. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere categorieën van cliënten worden aangewezen waarbij afgeweken kan worden van de artikelen 2s en 2t.
3. Bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in het derde lid, kunnen regels worden gesteld over de omstandigheden en voorwaarden waaronder die afwijking is toegestaan.

Paragraaf 6. Handhaving

Artikel 2dd

1. Onze Minister is bevoegd een zorgaanbieder als bedoeld in artikel 18, eerste lid, een bestuurlijke boete van ten hoogste € 33 500 op te leggen ter zake van overtreding van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 2r, eerste lid, 2t tot en met 2z, 2bb, 2cc, 47a en artikel II van de wet van ... tot wijziging van de Wet op de jeugdzorg in verband met de verplichting tot het gebruik van het burgerservicenummer in de jeugdzorg.
2. Onze Minister is bevoegd een zorgaanbieder als bedoeld in artikel 18, tweede lid, een bestuurlijke boete van ten hoogste € 6 700 op te leggen ter zake van

overtreding van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 2r, eerste lid, 2t tot en met 2z, 2bb, 2cc, 47a en artikel II van de wet van... tot wijziging van de Wet op de jeugdzorg in verband met de verplichting tot het gebruik van het burgerservicenummer in de jeugdzorg.

D

Na artikel 47a wordt een artikel ingevoegd, luidende;

Artikel 47b

1. De stichtingen en de zorgaanbieders verstrekken op verzoek aan de ambtenaren, bedoeld in artikel 47, tweede lid, kosteloos alle inlichtingen en gegevens, waaronder persoonsgegevens als bedoeld in de Wet bescherming persoonsgegevens, die noodzakelijk zijn voor het toezicht en de naleving van deze wet.
2. Onze Minister is bevoegd aan zorgaanbieders een last onder dwangsom op te leggen ter zake van een gedraging die in strijd is met het eerste lid.

Artikel II

In afwijking van artikel I, onderdeel B, artikel 2t, stelt de zorgaanbieder de identiteit van een persoon die op het moment van inwerkingtreding van deze wet reeds zijn cliënt is, vast voor zover dat redelijkerwijs nodig is ter uitvoering van artikel 12 van de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer.

Artikel III

De Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten wordt als volgt gewijzigd:

1. Artikel 9b, zesde lid wordt vervangen door:
  6. Op het indicatieorgaan, bedoeld in het eerste lid, is, met uitzondering van de bewaartermijn als omschreven in artikel 52, eerste lid, het bepaalde bij of krachtens de artikelen 9bis, tweede tot en met vijfde lid, en 52 van overeenkomstige toepassing met betrekking tot het nemen van het besluit, bedoeld in het eerste lid.
  7. Op de stichting bedoeld in het vierde lid, is het bepaalde bij of krachtens artikel 9bis, tweede tot en met vijfde lid, van overeenkomstige toepassing met betrekking tot het nemen van een besluit, als bedoeld in het vierde lid.

Artikel IV

Aan artikel 10, tweede lid, van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg wordt toegevoegd: en, indien de inschrijving, aantekening of doorhaling een arts of een psychotherapeut betreft, de beheerder van het register van zorgaanbieders, bedoeld in artikel 2aa van de Wet op de jeugdzorg.

Artikel V

De Wet toelating zorginstellingen wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan artikel 9, tweede lid, wordt toegevoegd: en, indien de toelating een instelling met artsen of een psychotherapeuten betreft, de beheerder van het register van zorgaanbieders, bedoeld in artikel 2aa van de Wet op de jeugdzorg.
2. Aan artikel 14, derde lid, wordt toegevoegd: en, indien het een beslissing tot beperking of intrekking van een toelating van een instelling met artsen of

psychotherapeuten betreft, de beheerder van het register van zorgaanbieders, bedoeld in artikel 2aa van de Wet op de jeugdzorg.

Artikel VI

Artikel 14, vijfde lid, van de Zorgverzekeringswet komt als volgt te luiden:

5. Op de stichting, bedoeld in het derde lid, is het bepaalde bij of krachtens artikel 4, tweede tot en met vijfde lid, van overeenkomstige toepassing met betrekking tot de indicatie, bedoeld in het derde lid.

Artikel VII

De artikelen van deze wet treden in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor verschillende artikelen of onderdelen daarvan alsmede voor de verschillende vormen van jeugdzorg, zorg als bedoeld in artikel 5, tweede lid, onder b, en de uitvoering van de taken, genoemd in artikel 10, eerste lid, onderdelen a tot en met e, en categorieën van cliënten, categorieën van zorgaanbieders en stichtingen verschillend kan worden vastgesteld.

Artikel VIII

PM Indien bepaling wetsvoorstel CJG's

Bij het opstellen van artikel I onderdeel C is ervan uitgegaan dat het wetsvoorstel CJG al wet is, op het moment dat dit wetsvoorstel ingediend zal worden in de TK. Als dat niet zo is, moet hiervoor nog een indien-bepaling worden opgenomen.

Artikel xx

1. Vooruitlopend op de inwerkingtreding van een wettelijke verplichting tot gebruik van het burgerservicenummer kan bij algemene maatregel van bestuur worden bepaald dat daarbij aan te wijzen categorieën van zorgaanbieders, voor daarbij aan te wijzen vormen van jeugdzorg gedurende een daarbij aan te wijzen periode het burgerservicenummer of, bij het ontbreken daarvan, het sociaal-fiscaalnummer van een cliënt mogen gebruiken.

2. Op het gebruik van het burgerservicenummer op grond van de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in het eerste lid, is het gestelde bij of krachtens deze wet en de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer, omtrent het gebruik van het burgerservicenummer, met inbegrip van de beveiliging, de geheimhouding, het toezicht en de handhaving, alsmede omtrent het vaststellen van de identiteit en het burgerservicenummer van cliënten van toepassing met dien verstande dat:

a. ingevolge die toepassing een bevoegdheid in plaats van een verplichting ontstaat tot het gebruik van het burgerservicenummer of, bij het ontbreken daarvan, het sociaal-fiscaalnummer;

b. het gestelde omtrent het vaststellen van de identiteit en het burgerservicenummer of, bij het ontbreken daarvan, het sociaal-fiscaalnummer, slechts van toepassing is ten aanzien van cliënten waarvan dat nummer wordt gebruikt;

c. de zorgaanbieder wordt aangemerkt als gebruiker in de zin van de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer.

De Minister voor Jeugd en Gezin,

Memorie van Toelichting

Algemeen

1.1 Inleiding

Met het onderhavige wetsvoorstel wordt voor de jeugdzorg het gebruik van het burgerservicenummer voorgeschreven.

Tussen de bureaus jeugdzorg en de zorgaanbieders vindt informatie-uitwisseling over de jeugdige plaats, die vaak als het verwerken van persoonsgegevens of bijzondere persoonsgegevens moet worden aangemerkt. Het is van groot belang dat deze informatie-uitwisseling betrouwbaar is, zodat erop vertrouwd kan worden dat de informatie uitsluitend betrekking heeft op de juiste jeugdige of een andere cliënt. Het wetsvoorstel heeft tot doel dit te bewerkstelligen door de bureaus jeugdzorg en de zorgaanbieders in de jeugdzorg te verplichten in hun eigen administratie en bij hun onderlinge gegevensuitwisseling gebruik te maken van het burgerservicenummer. Door het gebruik van het burgerservicenummer is minder gegevensinvoer nodig, indien aan de hand van het door cliënt verstrekte burgerservicenummer de persoonsgegevens uit de GBA kunnen worden opgevraagd. Daarbij wordt de kans op fouten bovendien gereduceerd. Voor de cliënt is het voordeel dat niet herhaaldelijk dezelfde gegevens hoeven te worden overgelegd en dat er minder misverstanden zullen zijn over bijvoorbeeld de juiste naam of schrijfwijze hiervan.

Binnen de jeugdzorg is het nut van een uniek cliëntnummer erkend en wordt de komst van het burgerservicenummer als kans gezien. Door de MO-groep is in april 2007 opdracht gegeven tot een impactstudie, met als doel meer inzicht te krijgen in de consequenties van de invoer van het burgerservicenummer in de jeugdzorg. In het rapport (Burgerservicenummer: voor een soepele jeugdzorg, juli 2007) naar aanleiding van deze impactstudie wordt geconcludeerd dat de motivering die aan de invoering van het burgerservicenummer in het algemeen ten grondslag ligt zonder meer opgaat voor de jeugdzorg en dat juist nu er steeds meer gewerkt wordt aan digitale gegevensuitwisseling tussen ketenpartners in de jeugdzorg een dergelijk uniek nummer noodzakelijk is. Deze conclusie heeft niet alleen betrekking op de bureaus jeugdzorg, ook de invoering bij zorgaanbieders vormt een harde randvoorwaarde voor de noodzakelijke digitalisering van de samenwerking tussen de bureaus jeugdzorg en de zorgaanbieders. Voorts wordt geconcludeerd dat het burgerservicenummer ook veel meerwaarde heeft voor de eigen organisatie en voor meer betrouwbare beleidsinformatie. Omdat de stichting een overheidsorgaan is in de zin van de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer (Stb. 2007, 288) (hierna: Wabb), is zij ook zonder dit wetsvoorstel reeds gerechtigd om het burgerservicenummer te gebruiken.

Dit wetsvoorstel roept de verplichting in het leven voor zowel de stichting als de zorgaanbieders tot het gebruik van het burgerservicenummer in de jeugdzorg. Wanneer en op welke wijze andere persoonsgegevens worden verwerkt, is geen onderwerp van dit wetsvoorstel. Bestaande bevoegdheden met betrekking tot het verwerken van persoonsgegevens in de jeugdzorg, waaronder ook de uitwisseling van persoonsgegevens, worden, afgezien van het gebruik van het burgerservicenummer daarbij, niet gewijzigd.

1.2 Gebruik burgerservicenummer in de jeugdzorg

Ten behoeve van een klantgericht optreden van de overheid is in de Wabb de grondslag voor de invoering van één persoonsnummer gecreëerd: het burgerservicenummer. Ingevolge de Wabb kunnen alle overheidsorganen het burgerservicenummer gebruiken in het kader van de uitvoering van hun taak. De Wabb biedt daarnaast de mogelijkheid ook anderen dan een overheidsorgaan bij wet te verplichten bij hun werkzaamheden het burgerservicenummer te gebruiken. Met het onderhavige wetsvoorstel wordt de verplichting tot het gebruik van het burgerservicenummer geïntroduceerd voor zowel de stichtingen als de zorgaanbieders in de jeugdzorgsector. Dit wetsvoorstel sluit aan op de wijze waarop het gebruik van het burgerservicenummer is geregeld in de Wet gebruik burgerservicenummer in de zorg (Stb. 2008, 164) (hierna: Wbsn-z). Nu de taken die de stichting wettelijk heeft opgedragen gekregen in de praktijk worden uitgevoerd door het bureau jeugdzorg, rusten alle verplichtingen die in deze wet worden opgelegd aan de stichting feitelijk op het bureau jeugdzorg. In de toelichting zal, in aansluiting op de feitelijke situatie, dan ook daar waar de stichting wettelijk gezien een taak heeft, gesproken worden van het bureau jeugdzorg.

1.2.1 Bureaus jeugdzorg

De verplichting tot het gebruik van het burgerservicenummer bij de verwerking van persoonsgegevens voor de uitvoering van de Wjz, geldt ten aanzien van het bureau jeugdzorg voor alle in de Wjz opgenomen taken van de stichting.

Deze wettelijke taken zijn:

- a. het vaststellen of een cliënt is aangewezen op jeugdzorg waarop ingevolge de Wjz aanspraak bestaat;
- b. het vaststellen of een cliënt is aangewezen op zorg, bestaande uit bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen vormen van geestelijke gezondheidszorg voor jeugdigen waarop ingevolge de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten dan wel ingevolge een zorgverzekering als bedoeld in artikel 1, onderdeel d, van de Zorgverzekeringswet aanspraak bestaat;
- c. Het ten behoeve van de cliënt schriftelijk vastleggen welke zorg zij noodzakelijk acht, indien zij van oordeel is dat zorg, niet zijnde zorg als bedoeld in artikel 5, tweede lid, van de Wjz, noodzakelijk is om een voor een jeugdige bedreigende situatie te voorkomen;
- d. het, met uitsluiting van andere rechtspersonen en onverminderd artikel 302, tweede lid, en artikel 241, zevende lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, uitoefenen van de voogdij en de voorlopige voogdij op grond van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek of de voorlopige voogdij op grond van andere wetten;
- e. het, met uitsluiting van andere rechtspersonen en onverminderd artikel 254, tweede lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, uitoefenen van de taak, genoemd in artikel 257 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek;
- f. het geven van de in artikel 77f, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht bedoelde aanwijzingen, dan wel het uitvoeren van de taken, bedoeld in artikel 77j, vierde en vijfde lid, 77o, eerste lid, 77s, achtste lid, 77w, derde en zevende lid, en 77aa, tweede en derde lid, van het Wetboek van Strafrecht of in artikel 493, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering, en de daarop aansluitende nazorg, alsmede het geven van begeleiding als bedoeld in artikel 77hh, tweede lid, van het Wetboek van Strafrecht;
- g. het, met uitsluiting van anderen, begeleiden van en toezicht houden op jeugdigen die deel nemen aan een scholings- en trainingsprogramma als bedoeld in artikel 3 van de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen (Bjj), of aan wie proefverlof als bedoeld in artikel 31 van die wet is verleend, alsmede de overige taken die bij of krachtens die wet aan de stichting zijn opgedragen.

- h. het fungeren als advies- en meldpunt kindermishandeling;
- i. het actief bijstaan van een cliënt en het zo nodig motiveren van een cliënt tot het tot gelding brengen van zijn aanspraak op zorg als bedoeld in artikel 5, tweede lid, van de Wjz;
- j. het, met uitsluiting van anderen, bevorderen dat degenen bij wie een aanspraak op zorg als bedoeld in artikel 5, tweede lid, van de Wjz, tot gelding wordt gebracht, een samenhangend hulpverleningsplan tot stand brengen dat is afgeleid van het besluit, bedoeld in artikel 6, eerste lid, van de Wjz;
- k. het volgen van de verleende zorg als bedoeld in artikel 5, tweede lid, van de Wjz, en het bijstaan van de cliënt bij vragen omtrent de inhoud van deze zorg, alsmede de evaluatie van deze zorg;
- l. het adviseren van de cliënt omtrent zorg die na beëindiging van de zorg, bedoeld in artikel 5, tweede lid, van de Wjz;
- m. het in gevallen als bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de Wjz, bijstaan van een cliënt bij het verkrijgen van zorg, zo nodig motiveren van een cliënt tot het gebruik maken van zorg, en volgen van deze zorg;
- n. het verlenen van ambulante jeugdzorg anders dan jeugdzorg als bedoeld in artikel 5, tweede lid, van de Wjz, nadat het bureau jeugdzorg heeft vastgesteld dat de cliënt niet is aangewezen op zorg als bedoeld in artikel 5, tweede lid, van de Wjz.

Het gebruik van het burgerservicenummer in het kader van de indicatiestelling voor vormen van jeugd-GGZ en zorg voor verstandelijk gehandicapte jeugdigen is in eerste instantie geregeld in de Wbsn-z, de AWBZ en de Zvw. Om te voorkomen dat op het gebruik van het burgerservicenummer voor het bureau jeugdzorg straks vijf verschillende wetten (Wabb, Wbsn-z, AWBZ, Zvw en Wjz) van toepassing zijn, wordt in het onderhavige wetsvoorstel voorgesteld om de verplichtingen omtrent het gebruik van het burgerservicenummer voor het bureau jeugdzorg in plaats van in de Wbsn-z, de AWBZ en de Zvw, in de Wjz op te nemen, waardoor voor het bureau jeugdzorg de regelgeving in het kader van het gebruik van het burgerservicenummer wordt geconcentreerd in twee wetten (de Wabb en de Wjz).

1.2.2 Zorgaanbieders

Ook de zorgaanbieders van jeugdzorg waarop aanspraak bestaat op grond van de Wjz worden met het onderhavige wetsvoorstel verplicht om het burgerservicenummer gebruiken bij de verwerking van persoonsgegevens voor de uitvoering van de Wjz. Ingevolge de definitie in artikel 1 van de Wjz is een zorgaanbieder de natuurlijke of rechtspersoon die jeugdzorg verleent, waarop ingevolge de Wjz aanspraak bestaat. Ingevolge artikel 18 van de Wjz moet de zorgaanbieder verder een rechtspersoon zijn met volledige rechtsbevoegdheid, die het bieden van jeugdzorg waarop ingevolge de Wjz aanspraak bestaat tot statutair doel heeft. De rechtspersoon moet binnen de Europese Economische Ruimte zijn juridische vestigingsplaats hebben. Als uitzondering op de hoofdregel dat zorgaanbieders rechtspersonen moeten zijn, kunnen ook natuurlijke personen jeugdzorg aanbieden en daarvoor subsidie ontvangen, doch alleen als het gaat om beroepsbeoefenaren die zijn ingeschreven in een register op grond van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG), waarbij bijvoorbeeld gedacht kan worden aan vrij gevestigde psychiaters.

1.2.3 Raad voor de Kinderbescherming

De Raad voor de Kinderbescherming is een overheidsorgaan in de zin van de Wabb. Op grond van artikel 10 van de Wabb kan de Raad voor de Kinderbescherming van het burgerservicenummer gebruik maken bij het verwerken van persoonsgegevens in het kader van de uitvoering van zijn taak. Als

het bureau jeugdzorg derhalve gegevens uitwisselt met de Raad voor de Kinderbescherming in het kader van de uitvoering van zijn wettelijke taken, kan deze uitwisseling plaatsvinden met gebruikmaking van het burgerservicenummer.

1.2.4 Gebruik burgerservicenummer, identificatie en verificatie

Zorgaanbieders en de bureaus jeugdzorg moeten ingevolge het onderhavige wetsvoorstel voor hun cliënten het burgerservicenummer gebruiken. Dat geldt zowel voor hun eigen administratie, als voor de onderlinge communicatie. Op die manier kan worden gegarandeerd dat persoonsgegevens op de desbetreffende cliënt betrekking hebben. Deze garantie bestaat echter pas wanneer is gecontroleerd wat het burgerservicenummer van de cliënt is. Daartoe zullen zorgaanbieders en in bepaalde gevallen, zoals in 1.2.5 toegelicht, het bureau jeugdzorg de cliënt moeten identificeren. Vervolgens zullen zij het burgerservicenummer moeten verifiëren. Die laatste controle is niet nodig wanneer het burgerservicenummer is verkregen van iemand die dat nummer al heeft moeten verifiëren of is verkregen uit een andere betrouwbare bron.

Een *zorgaanbieder* moet de identiteit én het burgerservicenummer van een cliënt vaststellen, wanneer de cliënt zich voor de eerste maal tot hem richt ter verkrijging van jeugdzorg waarop ingevolge deze wet aanspraak bestaat. Voor volgende contacten geldt voor zorgaanbieders de vergewisplicht van artikel 12 van de Wabb. De *bureaus jeugdzorg* hoeven alleen het burgerservicenummer en niet de identiteit van een cliënt vast te stellen wanneer de cliënt zich voor de eerste maal tot hen richt. Voor volgende contacten geldt voor de bureaus jeugdzorg, net als voor de zorgaanbieders, de vergewisplicht van artikel 12 van de Wabb. Dit onderscheid, dat aansluit bij de regeling voor het gebruik van het burgerservicenummer in de zorg, wordt nader toegelicht in paragraaf 1.2.5 van de toelichting. Dat de bureaus jeugdzorg geen identificatieplicht hebben bij het eerste contact, wil niet zeggen dat zij nooit hoeven te identificeren bij een eerste contact. Ingevolge artikel 12 van de Wabb zijn gebruikers van het burgerservicenummer immers altijd gehouden zich ervan te vergewissen dat het burgerservicenummer betrekking heeft op de persoon wiens persoonsgegevens zij verwerken. In een aantal gevallen zal dat niet anders kunnen dan door middel van identificatie.

Het wetsvoorstel gaat er vanuit, dat het burgerservicenummer niet gebruikt mag worden als de identiteit van een cliënt niet kan worden vastgesteld. Het vaststellen van de identiteit dient plaats te vinden aan de hand van een wettelijk identificatiemiddel. Voor kinderen *onder de 14 jaar* geldt echter ingevolge de Wet op de identificatieplicht geen verplichting tot het in het bezit hebben van een dergelijk identificatiemiddel. Deze groep maakt ongeveer 75% uit van de cliëntèle van de bureaus jeugdzorg. In de praktijk is het zo dat in de leeftijdscategorie van 0 tot 1 jaar slechts 25% van de kinderen een wettelijk identificatiemiddel heeft. Naarmate de leeftijd vordert loopt het percentage kinderen dat wel beschikt over een wettelijk identificatiemiddel op van 65% van alle 1 jarigen, tot 86% van alle 13 jarigen. Dit betekent dat, indien er geen uitzondering voor deze specifieke groep gecreëerd zou worden, er een relatief grote groep cliënten in de zin van de Wjz zou ontstaan, waarvoor het burgerservicenummer niet gebruikt mag worden, omdat zij niet over een wettelijk identificatiemiddel beschikken. In verband met de eenduidigheid en de mogelijkheid van elektronische uitwisseling is het gebruik van het burgerservicenummer voor deze kinderen echter wel gewenst. Omdat het niet de bedoeling is dat de invoering van het burgerservicenummer bestaande, verantwoorde zorgprocessen onmogelijk maakt, is voor deze groep cliënten in het wetsvoorstel daarom een uitzondering op de identificatieplicht opgenomen. Deze uitzondering kan onder andere gerechtvaardigd worden door het feit dat bij de jeugdzorg geldt dat er, afgezien van optreden in crisissituaties, altijd sprake is van

intensieve contacten met ouders en jeugdigen. Tijdens dergelijke contacten worden bij ontbreken van een wettelijk identificatiemiddel diverse controlevragen gesteld, zodat het gevaar voor persoonsverwisseling en verkeerde koppeling van gegevens uitermate gering is. Daar komt nog bij, dat een eventuele persoonsverwisseling in de jeugdzorg niet gauw tot gezondheidsschade zal leiden, immers in het kader van de jeugdzorgverlening worden geen medicijnen voorgeschreven, noch onomkeerbare medische operaties uitgevoerd. De risico's van een eventuele identiteitsverwisseling zijn derhalve gering. De identiteit van de jeugdige dient bij afwezigheid van een wettelijk identificatiemiddel te worden gecontroleerd aan de hand van de door cliënt verstrekte geslachtsnaam, de voornamen, de geboortedatum, de postcode en het huisnummer van het woonadres en de persoonslijst met burgerservicenummers die aan cliënt verstrekt is door de gemeente.

In die gevallen waarbij de identificatieplicht is voorgeschreven doch het vaststellen van de identiteit van een cliënt *boven de 14 jaar* door middel van een wettelijk identificatiemiddel onmogelijk blijkt of een onevenredige inspanning kost, wordt het burgerservicenummer niet gebruikt, omdat het doel van het gebruik van het burgerservicenummer, het waarborgen dat de persoonsgegevens betrekking hebben op de desbetreffende cliënt, niet kan worden bereikt. De cliënt geeft in die gevallen voor- en achternaam, geboortedatum, postcode en huisnummer op.

De verificatie of het vaststellen van het burgerservicenummer omvat het raadplegen door de zorgaanbieder en het bureau jeugdzorg van het nummerregister en de registraties, bedoeld in artikel 3 van de Wabb, waarmee de identiteit van een persoon kan worden nagegaan en waarmee nagegaan kan worden welk burgerservicenummer die persoon heeft, de zogenaamde beheervoorziening burgerservicenummer (BV-BSN). Alleen zorgaanbieders die zijn opgenomen in een door de Minister voor Jeugd en Gezin ingesteld register mogen gebruik maken van deze faciliteiten. Voor de bureaus jeugdzorg geldt deze voorwaarde niet. Voor zorgaanbieders zal de raadpleging bovendien verlopen via de tussenschakel van de sectorale berichtenvoorziening in de zorg (SBV-Z). Dit is een sectorale berichtenvoorziening die in eerste instantie specifiek voor de gezondheidszorgsector is ingesteld en fungeert als toegangspoort tot de beheervoorziening voor het burgerservicenummer. Deze SBV-Z is vanuit het oogpunt van de verwerkingscapaciteit tussen de gebruikers van het burgerservicenummer in de zorgsector enerzijds en de beheervoorziening voor het burgerservicenummer anderzijds geplaatst. Ook de communicatie van aanbieders van jeugdzorg met de beheervoorziening voor het burgerservicenummer zal via deze tussenschakel verlopen. Dit zal bij algemene maatregel van bestuur nader geregeld worden. De communicatie van het bureau jeugdzorg met de beheervoorziening voor het burgerservicenummer zal rechtstreeks verlopen, zonder tussenschakel.

In gevallen van spoedeisende jeugdzorg hoeft, voor zolang dat noodzakelijk is voor het verlenen van deze spoedeisende jeugdzorg, tijdelijk niet te worden voldaan aan een aantal verplichtingen op grond van dit wetsvoorstel. In dergelijke gevallen, meestal als gevolg van een crisis in een gezin, is er vaak geen tijd om eerst het burgerservicenummer op te vragen of te verifiëren en kunnen de verplichtingen in dit wetsvoorstel omtrent het gebruik van het burgerservicenummer en het vaststellen van de identiteit en het burgerservicenummer tijdelijk uitzondering lijden. Zodra mogelijk is dient vervolgens alsnog uitvoering te worden gegeven aan deze verplichtingen van het wetsvoorstel.

1.2.5 Identificatieplicht versus vergewisplicht

Met betrekking tot de identificatieplicht wordt in het onderhavige wetsvoorstel onderscheid gemaakt tussen het bureau jeugdzorg en de zorgaanbieder. Ingevolge artikel 12 van de Wabb moet, indien bij het verwerken van persoonsgegevens een burgerservicenummer wordt gebruikt, de gebruiker zich ervan vergewissen dat het burgerservicenummer betrekking heeft op de persoon wiens persoonsgegevens hij verwerkt. Deze bepaling is reeds thans van toepassing op het bureau jeugdzorg als gebruiker in de zin van de Wabb. De zorgaanbieder daarentegen dient een cliënt altijd de eerste keer dat deze zich bij hem voegt te identificeren en is derhalve onderworpen aan de strengere identificatieplicht.

Onder het vergewissen in de zin van artikel 12 van de Wabb wordt verstaan dat het bureau jeugdzorg zich ervan moet verzekeren dat het desbetreffende burgerservicenummer betrekking heeft op de persoon wiens persoonsgegevens zij verwerkt. Een vorm van controle op het bij elkaar horen van burgerservicenummer en persoon is daartoe dan ook nodig. Het kan voldoende zijn dat het bureau jeugdzorg de cliënt zeer goed kent, maar indien het bureau jeugdzorg twijfelt aan de identiteit van een cliënt kan het nodig zijn om de identiteit vast te stellen met behulp van een wettelijk identificatiedocument. Het bureau jeugdzorg bepaalt zelf hoe het aan de vergewisplicht voldoet. Zoals in de memorie van toelichting op de Wabb is vermeld, zullen het steeds de omstandigheden van het geval zijn die bepalen of een meer strikte en formele dan wel een meer informele invulling van de vergewisplicht aan de orde is (Kamerstukken II 2005/06, 30 312, nr. 3).

De redenen dat voor het bureau jeugdzorg kan worden volstaan met een vergewisplicht en dat de zorgaanbieders een identificatieplicht krijgen, zijn de volgende.

Bij de vormgeving van de onderhavige wet is getracht zoveel mogelijk aan te sluiten bij de Wbsn-z. Voor het bureau jeugdzorg zijn hierbij de verplichtingen zoveel mogelijk gelijk gehouden aan die van de indicatieorganen en verzekeraars binnen de reguliere gezondheidszorg: ook voor hen geldt de vergewisplicht. Voor zorgaanbieders die jeugdzorg verlenen waarop ingevolge de Wjz aanspraak bestaat, is aangesloten bij de identificatieplicht die voor zorgaanbieders in de reguliere gezondheidszorg geldt. Hierdoor worden zorgaanbieders die zowel jeugdzorg verlenen als zorg die valt onder de Wbsn-z, niet met verschillende regimes geconfronteerd.

Als tweede reden voor het onderscheid kan gesteld worden dat, hoewel in het kader van de zorgverlening identificatie altijd essentieel is, het bij de daadwerkelijke jeugdzorgverlening van groter belang is dat de identiteit van de cliënt vast staat dan in de fase van de indicatiestelling door het bureau jeugdzorg. Daarom verplicht artikel 2t de zorgaanbieder de identiteit van de cliënt vast te stellen en geldt voor het bureau jeugdzorg ingevolge artikel 12 van de Wabb de vergewisplicht. De verplichting tot het vaststellen van de identiteit van de cliënt is opgelegd aan alle zorgaanbieders bij het eerste contact met de cliënt. Dit wil overigens niet zeggen dat in volgende contacten de zorgaanbieder zijn cliënt nooit meer hoeft te identificeren. Op hen rust als gebruikers in de zin van artikel 12 van de Wabb, immers de plicht om zich ervan vergewissen dat het burgerservicenummer betrekking heeft op de persoon wiens persoonsgegevens zij verwerken. Soms zal dat niet anders kunnen dan door middel van identificatie.

Als derde reden voor het onderscheid kan genoemd worden dat het voor het bureau jeugdzorg bij het gebruik van het burgerservicenummer niet altijd nodig is om een cliënt te identificeren. De aard van jeugdzorg brengt mee dat verwarring

over de identiteit van de cliënt niet waarschijnlijk is. Het bureau jeugdzorg heeft vaak gedurende langere tijd contact met een cliënt bij het uitvoeren van de voogdij of het uitvoeren van de ondertoezichtstelling of jeugdreclassering. Daarnaast zullen cliënten zich ter verkrijging van jeugdzorg of jeugd geestelijke gezondheidszorg niet snel voor iemand anders uitgeven. Bovendien zouden deze cliënten door de mand vallen bij de identificatie ter gelegenheid van de daadwerkelijke verlening van zorg. In het licht van deze overwegingen volstaat het dat het bureau jeugdzorg de identiteit van haar cliënten pas hoeft vast te stellen wanneer zij dat redelijkerwijs nodig acht in het kader van de vergewisplicht, bedoeld in artikel 12 van de Wabb.

1.3 Belang wetgeving

Wetgeving is om een aantal redenen noodzakelijk. De eerste reden is materieel van aard. Om daadwerkelijk het beoogde effect te sorteren, is het nodig dat alle betrokkenen verplicht zijn het burgerservicenummer te gebruiken. Ingevolge de Wabb zijn nu alleen de bureaus jeugdzorg gerechtigd om het burgerservicenummer te gebruiken bij de verwerking van gegevens en de zorgaanbieders niet. Zorgaanbieders zijn immers geen overheidsorganen in de zin van de Wabb en kunnen alleen als gebruiker in de zin van de Wabb worden gezien als het gebruik van het burgerservicenummer bij of krachtens wet is voorgeschreven. Misverstanden liggen op de loer wanneer de ene zorgaanbieder een cliënt aanduidt met bijvoorbeeld naam, adres, woonplaats en geboortedatum, terwijl de andere zorgaanbieder dezelfde cliënt aanduidt met het burgerservicenummer. Vergelijkbare problemen kunnen zich voordoen wanneer één en dezelfde zorgaanbieder een cliënt op steeds verschillende manieren aanduidt. Gegevens zijn dan niet meer goed te traceren of aan een bepaalde cliënt te koppelen. De tweede reden om tot wetgeving over te gaan betreft de bescherming van persoonsgegevens. Mede gelet op artikel 24 van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) is het gebruik van het burgerservicenummer in de jeugdzorg aan wettelijke banden gelegd. Het burgerservicenummer mag in de jeugdzorg slechts worden gebruikt voor zover dat bij Wjz is voorgeschreven.

1.4 Uitwisseling van gegevens

Uitgangspunt van het onderhavige wetsvoorstel is dat het niets verandert aan de bestaande bevoegdheden met betrekking tot de uitwisseling van (bijzondere) persoonsgegevens in het kader van jeugdzorg. Het wetsvoorstel legt slechts de verplichting op dat als er gegevens worden uitgewisseld - als onderdeel van het ruimere begrip "verwerken" - bij deze uitwisseling het burgerservicenummer moet worden gebruikt door het bureau jeugdzorg en de zorgaanbieder.

1.5 Samenhang met andere wetgeving

Samenhang met de Wabb

Zoals uiteengezet in 1.2 zijn overheidsorganen, waaronder de bureaus jeugdzorg, ingevolge de Wabb bevoegd om het burgerservicenummer te gebruiken. Anderen worden als gebruikers in de zin van de Wabb aangemerkt voor zover zij werkzaamheden verrichten waarvoor het gebruik van het burgerservicenummer bij of krachtens wet is voorgeschreven. Dit wetsvoorstel bevat zo'n verplichting voor zorgaanbieders. Ook voor de bureaus jeugdzorg wordt de bestaande bevoegdheid omgezet in een verplichting.

De Wabb biedt gebruikers van het burgerservicenummer enkele belangrijke faciliteiten die behulpzaam kunnen zijn bij het bepalen van de identiteit van een persoon en waarmee nagegaan kan worden welk burgerservicenummer die persoon heeft, waaronder de Beheersvoorziening burgerservicenummer (BV-BSN).

Deze BV-BSN stelt gebruikers in staat burgerservicenummers te verifiëren en te controleren of identiteitsdocumenten als ongeldig geregistreerd staan.

De Wabb kent, zoals opgemerkt in paragraaf 1.2.5, de vergewisplicht. Deze geldt ook voor de bureaus jeugdzorg. Zoals in 1.2.4 en 1.2.5 uiteengezet geldt voor zorgaanbieders in de jeugdzorg een zwaarder regime.

Bij het gebruik van het burgerservicenummer bij gegevensuitwisseling met derden speelt artikel 11 van de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer (Wabb) een belangrijke rol. Artikel 11 van de Wabb legt (alle) gebruikers de verplichting op om bij onderlinge uitwisseling van persoonsgegevens met behulp van een persoonsnummer geen ander nummer te gebruiken dan het burgerservicenummer. Als er sprake is van gebruikers, niet zijnde overheidsorganen, in casu de zorgaanbieders, wordt het burgerservicenummer gelet op artikel 1, onderdeel d, onder 2°, van de Wabb alleen gebruikt bij de gegevensuitwisseling in het kader van de werkzaamheden waarbij het gebruik van het burgerservicenummer bij of krachtens die wet is voorgeschreven. Degene met wie het bureau jeugdzorg of de zorgaanbieder gegevens wil uitwisselen, moet dus allereerst ook een gebruiker in de zin van de Wabb zijn en bij deze uitwisseling van persoonsgegevens met deze gebruiker mag door de zorgaanbieder het burgerservicenummer alleen gebruikt worden in het kader van de uitvoering van de Wjz. Dit zijn immers de werkzaamheden waarvoor het gebruik van het burgerservicenummer bij wet is voorgeschreven. Artikel 11 geeft derhalve geen bevoegdheid voor zorgaanbieders om het burgerservicenummer te gebruiken bij de uitwisseling van gegevens zónder dat die uitwisseling verband houdt met werkzaamheden die bij of krachtens de Wjz zijn voorgeschreven.

Aan de hand van een website kan de burger nagaan welke (overheids)organisaties het BSN (mogen/moeten) gebruiken en met elkaar mogen uitwisselen, en op grond van welke wetgeving. Eens in de drie jaar voert de Minister van Binnenlandse Zaken een onderzoek uit naar de inrichting, werking en beveiliging van de BV-BSN. De minister ziet toe op de toekenning en het beheer van burgerservicenummers en heeft een functionaris gegevensbescherming benoemd. Deze functionaris ziet namens de Minister toe op de verwerking van persoonsgegevens in verband met de uitvoering van de Wabb, voor zover de Minister voor deze gegevensverwerking verantwoordelijk is.

Ten slotte wordt in paragraaf 9 van de memorie van toelichting bij de Wabb de relatie met fraudebestrijding besproken. Hierin is aangegeven dat de invoering van het burgerservicenummer de mogelijkheden tot effectieve fraudebestrijding vergroot, doordat gebruikers eenvoudiger persoonsgegevens kunnen uitwisselen, hulpmiddelen voor controle van identiteitsdocumenten verder worden ontsloten, gebruikers kunnen nagaan of een bepaald burgerservicenummer bij een bepaalde persoon hoort en welk burgerservicenummer bij een bepaalde persoon hoort en permanente procedures voor controle en schoning van nummers worden gecreëerd. Voor een uitgebreidere toelichting ten aanzien van de relatie met fraudebestrijding zij verwezen naar genoemde paragraaf uit de memorie van toelichting bij de Wabb (Kamerstukken II 2005/06, 30 312, nr. 3, p. 26 en 27).

Samenhang met de Wbsn-z, de AWBZ en de Zvw

Het onderhavige wetsvoorstel sluit aan op de Wbsn-z. Zoals hierboven in 1.2.4 en 1.2.5 uiteengezet, houdt dit in dat voor het bureau jeugdzorg een vergewisplicht geldt en voor zorgaanbieders in de jeugdzorg een identificatieplicht. Zorgaanbieders die jeugdzorg bieden en zorg die onder de Wbsn-z valt, hebben dus te maken met één regime.

Voor het bureau jeugdzorg gelden dezelfde verplichtingen als voor de indicatieorganen in de Wbsn-z. Voor het vaststellen van het burgerservicenummer zijn in de Wbsn-z de regels die hiervoor ten aanzien van zorgverzekeraars gelden (respectievelijk artikel 52 van de AWBZ, met uitzondering van het eerste lid en artikel 86 van de Zvw, met uitzondering van het eerste lid) in de AWBZ en de Zvw van overeenkomstige toepassing verklaard op indicatieorganen. Met toepassing van artikel 7 van de Wbsn-z dient het bureau jeugdzorg in het kader van het nemen van een indicatiebesluit waaruit blijkt dat een cliënt is aangewezen op zorg als bedoeld in artikel 5, tweede lid, onderdeel b, van de Wjz, wanneer een cliënt zich tot haar richt, het nummerregister en de registraties, bedoeld in artikel 3, onder b en d, van de Wabb te raadplegen. Dezelfde systematiek wordt in het onderhavige wetsvoorstel gevolgd.

Samenhang met de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp)

In verband met de bescherming van de privacy staat centraal dat de Wbp onverkort van toepassing is op het verwerken van gegevens in de jeugdzorg waarbij het burgerservicenummer als hulpmiddel wordt gebruikt. De Wbp bevat algemene voorschriften ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens. Zorgaanbieders en bureaus jeugdzorg zijn aan te merken als verantwoordelijken in de zin van de Wbp. Ingevolge artikel 24, eerste lid, van de Wbp mag een nummer dat ter identificatie van een persoon bij wet is voorgeschreven slechts gebruikt worden ter uitvoering van de betreffende wet dan wel voor doeleinden die bij de wet bepaald worden. In het onderhavige wetsvoorstel is deze bepaling uitgewerkt in artikel 2r. Het bureau jeugdzorg en de zorgaanbieders kunnen het burgerservicenummer slechts gebruiken bij de verwerking van persoonsgegevens voor de uitvoering van de Wjz.

Bepaalde geautomatiseerde verwerkingen van persoonsgegevens zijn onderworpen aan een regime van melding aan en onderzoek door het College bescherming persoonsgegevens (Cbp). Cliënten dienen op initiatief van de zorgaanbieder en het bureau jeugdzorg dan wel op verzoek van een cliënt zelf op de hoogte te worden gebracht van verwerking van hun persoonsgegevens. Op verzoek van een cliënt moeten incorrecte persoonsgegevens worden aangepast en onrechtmatig verwerkte persoonsgegevens worden verwijderd. Ten behoeve van het toezicht op de naleving van de Wbp kunnen zorgaanbieders en bureaus jeugdzorg een functionaris voor de gegevensbescherming benoemen. Aan de reeds in de Wjz opgenomen grondslagen om andere persoonsgegevens dan het burgerservicenummer te verwerken, brengt de invoering van het burgerservicenummer in de jeugdzorg geen verandering. Het onderhavige wetsvoorstel legt alleen de verplichting op om bij de verwerking van deze persoonsgegevens het burgerservicenummer te gebruiken.

Samenhang met de Wet identiteitsvaststelling verdachten, veroordeelden en getuigen

De Wet identiteitsvaststelling verdachten, veroordeelden en getuigen (Stb. 2009, 317) geeft regels voor de vaststelling van de identiteit van verdachten, veroordeelden en getuigen in de strafrechtsketen en introduceert het strafrechtsketennummer (SKN) ten behoeve van gegevensuitwisseling over verdachten en veroordeelden tussen partijen in de strafrechtsketen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen identificatie en verificatie. De identificatie dient te gebeuren bij het eerste contactmoment in een strafrechtelijk traject en zal daarom meestal bij de aanhouding of het eerste verhoor door een opsporingsambtenaar worden uitgevoerd. De verificatie gebeurt ter controle bij latere contactmomenten in hetzelfde traject. In geval van aanhouding voor een feit waarvoor geen voorlopige hechtenis is toegestaan, moet de opsporingsambtenaar ingevolge artikel 55c, eerste lid, Sv ter vaststelling van de identiteit vragen naar de naam,

voornaam, geboorteplaats, geboortedatum, het adres waarop de verdachte in de gemeentelijke basisregistratie persoonsgegevens (GBA-gegevens) is ingeschreven, de werkelijke verblijfplaats en een identiteitsbewijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht van de verdachte. Voor verdachten jonger dan 14 jaar geldt ingevolge artikel 2 van de Wet op de identificatieplicht geen verplichting om een identiteitsbewijs ter inzage aan te bieden.

In geval van aanhouding voor een feit waarvoor wel voorlopige hechtenis is toegestaan, moet de opsporingsambtenaar op basis van artikel 55c, tweede lid, Sv bovendien één of meer foto's en vingerafdrukken van de verdachte nemen. Bij twijfel over de identiteit bij aanhouding voor een feit waarvoor geen voorlopige hechtenis is toegestaan – als er bijvoorbeeld geen echt, eigen, geldig en gekwalificeerd (EEGG) identiteitsbewijs is – moeten ook in dat geval één of meer foto's en vingerafdrukken worden genomen (zie artikel 55c, derde lid, Sv). De foto's worden opgeslagen in de strafrechtsketendatabank en de vingerafdrukken in het vingerafdrukkenbestand van de politie (HAVANK). Indien eenmaal iemand vingerafdrukken zijn genomen en verwerkt, dient zijn identiteit op een later moment in de strafrechtsketen met behulp van zijn vingerafdrukken te worden geverifieerd. Indien van iemand geen vingerafdrukken zijn genomen en verwerkt, wordt zijn identiteit met behulp van een identiteitsbewijs geverifieerd.

Samenloop met het onderhavige wetsvoorstel vindt plaats doordat het bureau jeugdzorg, naast zijn andere taken, ingevolge artikel 10, eerste lid, onderdelen c en d, van de Wjz verantwoordelijk is voor de jeugdreclassering en de feitelijke uitvoering van het scholings- en trainingsprogramma alsmede de begeleiding van proefverlof in het kader van de tenuitvoerlegging van straffen en maatregelen als bedoeld in het bepaalde bij of krachtens de Bjj. Het bureau jeugdzorg maakt hierdoor onderdeel uit van de strafrechtsketen zoals bedoeld in de Wet identiteitsvaststelling verdachten, veroordeelden en getuigen. Op een contactmoment met een verdachte of veroordeelde in het kader van voornoemde taken moet het bureau jeugdzorg dan ook de identiteit van de verdachte of veroordeelde op één van de volgende twee wijzen verifiëren:

- Indien van de verdachte of veroordeelde vingerafdrukken genomen zijn en in HAVANK verwerkt zijn, worden bij zijn intake één of twee vingerafdrukken gescand en, in combinatie met zijn SKN, on-line vergeleken met de reeds in HAVANK opgeslagen afdrucken, waarna de verifiërende functionaris ter controle van de juistheid van de identiteit een foto en de administratieve gegevens van de verdachte of veroordeelde te zien krijgt.
- Indien van de verdachte of veroordeelde geen vingerafdrukken in HAVANK zijn opgeslagen, en hij 14 jaar of ouder is, wordt de juistheid van zijn identiteit vastgesteld aan de hand van een identiteitsbewijs.

Ter uitvoering van zijn jeugdreclasseringstaken zal het bureau jeugdzorg de identiteit van zijn cliënten dus in eerste instantie met behulp van een vingerafdruk moeten verifiëren en secundair aan de hand van een identiteitsbewijs en bij gegevensuitwisseling ten behoeve van de toepassing van het strafrecht gebruik moeten maken van het SKN in plaats van het burgerservicenummer. De verificatie van de identiteit bij de uitvoering van jeugdreclasseringstaken door bureau jeugdzorg wijkt daarmee af van de minder vergaande vergewisplicht die bestaat voor het bureau jeugdzorg in verband met het gebruik van het burgerservicenummer. De verschillende regimes van beide wetten kunnen echter naast elkaar bestaan nu het burgerservicenummer niet bedoeld is voor de uitwisseling van gegevens binnen de strafrechtsketen – hiervoor is immers het SKN bedoeld – maar voor de uitwisseling van gegevens met instanties buiten de strafrechtsketen, of met de cliënt zelf.

Samenhang met de Vreemdelingenwet 2000

Bij koninklijke boodschap van 9 september 2009 is het wetsvoorstel tot wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 en enkele andere wetten in verband met de versterking van de positie van de referent in het reguliere vreemdelingenrecht en versnelling van de vreemdelingenrechtelijke procedure (Wet modern migratiebeleid) ingediend bij de Tweede Kamer (Kamerstukken II, 2008/09, 32 052, nrs. 1-3). Dit wetsvoorstel dat op het moment van schrijven van deze toelichting aanhangig is bij de Eerste Kamer, introduceert het gebruik van het vreemdelingsnummer. Dit nummer kan door bestuursorganen gebruikt worden bij het verstrekken van gegevens en inlichtingen aan de Minister van Justitie in het kader van de uitvoering van de Vreemdelingenwet 2000 en van de Rijkswet op het Nederlanderschap. Op dit moment kan bij deze gegevensverwerking alleen het burgerservicenummer gebruikt worden. De bestuursorganen kunnen na de wetswijziging bij de uitwisseling van gegevens met de IND gebruik maken van het vreemdelingsnummer (vr-nummer) dat de vreemdelingenadministratie toekent aan iedere vreemdeling (artikel 107, derde lid, van de Vreemdelingenwet 2000, nieuw) én het burgerservicenummer (zie artikel 10 van de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer). De verschillende regimes van beide wetten kunnen naast elkaar bestaan nu het vreemdelingsnummer slechts bedoeld is voor de uitwisseling van gegevens in het kader van de uitvoering van de Vreemdelingenwet 2000 en van de Rijkswet op het Nederlanderschap.

Opgemerkt moet worden in dit kader dat het zo kan zijn dat een jeugdige (alleenstaande) minderjarige vreemdeling die tevens asielzoeker is, pas na 3 tot 6 maanden ingeschreven wordt in de GBA en als gevolg daarvan ook pas na 3 tot 6 maanden een burgerservicenummer krijgt toegewezen. Tot die tijd geldt voor de toepassing van een aantal wettelijke bepalingen voor deze personen het vreemdelingsnummer als identificerend nummer (bijvoorbeeld bij het aanvragen van uitkeringen of het aanvragen van een toevoeging voor rechtsbijstand). Er is *niet* voor gekozen om ook in het kader van de verwerking van persoonsgegevens in de jeugdzorg gebruik te maken van het vreemdelingsnummer: het is niet doelmatig om voor deze binnen de jeugdzorg beperkte groep, de eerste 3 tot 6 maanden gebruik te maken van het vreemdelingsnummer en daarna alsnog over te schakelen op het burgerservicenummer.

1.6 Toezicht en handhaving

Het draagvlak voor het onderhavige wetsvoorstel is groot. Het onderhavige wetsvoorstel is tot stand gekomen op verzoek van de MO-groep, de belangenbehartigers van organisaties voor jeugd & opvoedhulp, de bureaus jeugdzorg en de particuliere justitiële jeugdinrichtingen. Verwacht kan daarom ook worden dat zowel de bureaus jeugdzorg als de zorgaanbieders uitvoering zullen geven aan dit wetsvoorstel. Niettemin zal er toezicht gehouden moeten worden op de naleving van het onderhavige wetsvoorstel en zal er daar waar er sprake is van onvoldoende naleving gehandhaafd moeten worden.

Het gebruik van het burgerservicenummer binnen de jeugdzorg wordt, net als in de gezondheidszorg, beschouwd als een onderdeel van het door de zorgaanbieder leveren van verantwoorde zorg en het door de stichting zorg dragen voor een verantwoorde uitvoering van de in de Wjz aan haar opgedragen taken in de zin van de artikelen 24 respectievelijk 13 van de Wjz. De bepalingen met betrekking tot het gebruik van het burgerservicenummer in het onderhavige wetsvoorstel moeten dan ook gezien worden als een uitwerking van deze plicht tot verantwoorde zorg.

De Inspectie Jeugdzorg (hierna: IJZ) houdt toezicht op de naleving van de Wjz door zowel het bureau jeugdzorg als de zorgaanbieder. In het kader van dit toezicht kan het soms nodig zijn om inzage te hebben in bijzondere persoonsgegevens van cliënten. Om dit toezicht goed te kunnen uitvoeren wordt een artikel aan de Wjz toegevoegd, op grond waarvan de stichtingen en de zorgaanbieders op verzoek van de ambtenaren van de IJZ, alle inlichtingen en gegevens moeten verstrekken, waaronder persoonsgegevens als bedoeld in de Wbp, die noodzakelijk zijn voor het toezicht en de naleving van de Wjz.

Net als bij de Wbsn-z wordt in het onderhavige wetsvoorstel de mogelijkheid opgenomen tot het opleggen van een bestuurlijke boete aan de zorgaanbieder ter handhaving van de wettelijke voorschriften die bij of krachtens deze Wjz zijn gesteld ten aanzien van het gebruik van het burgerservicenummer. De bestuurlijke boete vormt hier een passend middel, dat snel en op maat is in te zetten. Het gaat bij de hier bedoelde voorschriften meestal niet om ernstige inbreuken op de rechtsorde; er is eerder sprake van omstandigheden waarin het risico op persoonsverwisseling toeneemt of waarin het uitoefenen van het toezicht door de IJZ wordt bemoeilijkt. Invoering van de bestuurlijke boete als extra handhavinginstrument laat onverlet de mogelijkheid om in daartoe geëigende situaties andere handhavinginstrumenten die de Wjz biedt in te zetten, zoals een schriftelijke aanwijzing, een schriftelijke bevel of bestuursdwang.

De bestuurlijke boete kan worden opgelegd bij schending van de bepalingen omtrent het gebruik van het burgerservicenummer en de verplichtingen omtrent de beveiligingseisen. Wat betreft de hoogte van de bestuurlijke boete is aansluiting gezocht bij de Wbsn-z. Er wordt voor het maximale boetebedrag onderscheid gemaakt tussen de individuele beroepsbeoefenaar die als natuurlijk persoon zorg verleent, en de zorgaanbieder die als rechtspersoon zorg verleent. Indien de zorgaanbieder een rechtspersoon is (artikel 18, eerste lid, van de Wjz) kan een maximale boete van € 33.500 worden opgelegd. Is de zorgaanbieder een natuurlijk persoon en een beroepsbeoefenaar die is ingeschreven in een register als bedoeld in artikel 3 van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (artikel 18, tweede lid, van de Wjz), kan een maximale boete van € 6.700 worden opgelegd. De maximale hoogte van de boete is vastgesteld in dit wetsvoorstel. Voor het vaststellen van de bestuurlijke boete in een concreet geval zal evenals bij de Wbsn-z uitgegaan worden van de jaarlijkse omzet van de desbetreffende beroepsbeoefenaar of instelling. Per overtreding wordt bovendien gekeken van de ernst ervan en naar andere bijzondere omstandigheden. De Minister kan een last onder dwangsom opleggen indien de zorgaanbieder niet voldoet aan het verzoek van de inspectie om informatie te verstrekken. Indien het bureau jeugdzorg de verplichtingen met betrekking tot het gebruik van het burgerservicenummer niet of onvoldoende naleeft, hebben gedeputeerde staten op grond van artikel 16 van de Wjz de mogelijkheid tot het geven van een schriftelijke aanwijzing. Gedeputeerde staten zijn daarnaast bevoegd tot het toepassen van bestuursdwang ter handhaving van de uit de aanwijzing voortvloeiende verplichtingen.

2. Administratieve lasten

PM

3. Financiële aspecten

PM.

4. Advies CBP

Het CBP is parallel aan de consultatie om advies gevraagd.

5. Externe Consultatie

PM

Artikelsgewijze toelichting

Artikel I, onderdeel C

Artikel 2r, eerste lid

In dit artikel is de verplichting opgenomen voor de bureaus jeugdzorg en de zorgaanbieders om het burgerservicenummer te gebruiken bij de verwerking van persoonsgegevens die op de cliënt betrekking hebben voor van de uitvoering van de Wjz. Voor een uitgebreide beschrijving van alle wettelijke taken en werkzaamheden van het bureau jeugdzorg zij verwezen naar de beschrijving hiervan in paragraaf 1.3 van het algemeen deel van de toelichting.

Met betrekking tot de reikwijdte van het begrip "verwerken" wordt aangesloten bij de ruime betekenis van dit begrip in de Wbp. Als eerste valt hieronder natuurlijk het opnemen van het burgerservicenummer in de administratie van het bureau jeugdzorg en de zorgaanbieder. Het opnemen van het burgerservicenummer in de administratie dient op zodanige wijze te geschieden, dat aan de hand van het burgerservicenummer vastgesteld kan worden op welke cliënt bepaalde persoonsgegevens betrekking hebben. Het burgerservicenummer wordt met andere woorden gekoppeld aan het dossier van de cliënt. Deze verplichting zal vooralsnog alleen gaan gelden voor nieuw te verwerken gegevens. Dit betekent dat het bureau jeugdzorg en de zorgaanbieders het burgerservicenummer niet hoeven toe te voegen aan oude dossiers en pas hoeven toe te voegen aan lopende dossiers op het moment dat zij nieuwe informatie verwerken in het betreffende dossier.

Als tweede valt onder het begrip "verwerken" de uitwisseling van persoonsgegevens. Bij de uitwisseling van persoonsgegevens voor de uitvoering van de Wjz gebruiken de zorgaanbieder en het bureau jeugdzorg het burgerservicenummer. Het kan daarbij gaan om de uitwisseling van persoonsgegevens tussen de bureaus jeugdzorg onderling, tussen de zorgaanbieders onderling en tussen de bureaus jeugdzorg en de zorgaanbieders of de zorgverzekeraar (in het kader van de indicatiestelling voor zorg waarop ingevolge de AWBZ of de Zvw aanspraak bestaat). Ook kan er sprake zijn van uitwisseling van gegevens tussen de verschillende onderdelen van het bureau jeugdzorg. Uitwisseling van persoonsgegevens kan daarnaast ook nog plaatsvinden tussen het bureau jeugdzorg of de jeugdzorgaanbieder met andere domeinen dan jeugdzorg.

Aanbieders van zorg als bedoeld in artikel 5, tweede lid, onderdeel b (jeugd geestelijke gezondheidszorg), vallen onder de Wbsn-z, nu deze zorg ook valt onder de definitie van zorg die in deze wet gebruikt wordt. Zij dienen daarom reeds op grond van artikel 4 van die wet het burgerservicenummer te gebruiken met het doel te waarborgen dat de in het kader van de verlening van zorg te verwerken persoonsgegevens op die cliënt betrekking hebben. Om die reden is de verplichting om het burgerservicenummer te gebruiken bij de verwerking van persoonsgegevens met betrekking tot deze aanbieders van zorg buiten de reikwijdte van de onderhavige wet gelaten.

Artikel 2r, tweede lid

In het tweede lid van artikel 2r is een uitzondering op het verplichte gebruik van het burgerservicenummer door het bureau jeugdzorg gemaakt, voor de uitvoering van de taken die het bureau jeugdzorg heeft ingevolge artikel 10, eerste lid, onderdelen c en d, van de Wjz. Op grond van deze taken is het bureau jeugdzorg verantwoordelijk voor de uitvoering van de jeugdreclassering en de feitelijke uitvoering van het scholings- en trainingsprogramma alsmede de begeleiding van proefverlof in het kader van de tenuitvoerlegging van straffen en maatregelen als bedoeld in het bepaalde bij of krachtens de Bjj. Het bureau jeugdzorg maakt hierdoor onderdeel uit van de strafrechtsketen zoals bedoeld in de Wet identiteitsvaststelling verdachten, veroordeelden en getuigen. Bij de uitwisseling van persoonsgegevens van verdachten en veroordeelden ten behoeve van de toepassing van het strafrecht moet ingevolge die wet gebruik gemaakt worden van het strafrechtsketennummer. Zie voor een nadere toelichting hierop paragraaf 1.5 van het algemeen deel van de toelichting, waarin op de samenhang van het onderhavige wetsvoorstel met de Wet identiteitsvaststelling verdachten, veroordeelden en getuigen wordt ingegaan.

Artikelen 2s, 2t, 2u en 2v

In artikel 2s wordt een verificatieplicht aan het bureau jeugdzorg opgelegd voor het eerste contact met de cliënt. Het bureau jeugdzorg dient het burgerservicenummer vast te stellen wanneer de cliënt zich voor de eerste maal tot bureau jeugdzorg richt.

Artikel 2t legt een identificatie- en verificatieplicht aan de zorgaanbieder op voor het eerste contact met de cliënt. De zorgaanbieder stelt de identiteit én het burgerservicenummer van een cliënt vast wanneer de cliënt zich voor de eerste maal tot hem richt ter verkrijging van jeugdzorg. Deze bepalingen waarborgen dat het correcte burgerservicenummer van een cliënt geadministreerd wordt.

Identificatie

De identificatieplicht op grond van het onderhavige wetsvoorstel houdt in dat de identiteit van een cliënt moet worden vastgesteld middels een wettelijk identificatiemiddel. Het gaat hier om een document als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de identificatieplicht. De stichting en de zorgaanbieder nemen de aard en het nummer van het identificatiemiddel op in hun administratie. Hiermee kunnen beide, mocht dit nodig zijn, op een later tijdstip aantonen dat zij voldaan hebben aan de identificatieplicht.

Verificatie

Ingevolge artikel 2v vindt de vaststelling van het burgerservicenummer plaats door controle bij het nummerregister en de registraties, bedoeld in artikel 3 van de Wabb. Aan de hand daarvan kan nagegaan worden:

- of een nummer een burgerservicenummer is;
- of een bepaalde persoon een burgerservicenummer heeft en zo ja, welk nummer dat is;
- aan welke persoon een bepaald burgerservicenummer is toegekend;
- of het identificatiemiddel als ongeldig te boek staat.

Deze controle van het burgerservicenummer bij het nummerregister en de registraties, bedoeld in artikel 3 van de Wabb, zal, zoals ook reeds weergegeven in paragraaf 1.3 van het algemeen deel van de toelichting, door de zorgaanbieder moeten plaatsvinden via de SBV-Z. Deze verplichting voor de zorgaanbieder zal bij algemene maatregel van bestuur worden opgenomen en uitgewerkt. Het bureau jeugdzorg krijgt rechtstreeks toegang tot het nummerregister en de registraties, bedoeld in artikel 3 van de Wabb.

Ingevolge artikel 2v, tweede lid, hoeven het bureau jeugdzorg en de zorgaanbieder het burgerservicenummer niet zelf te controleren, indien het uit betrouwbare bron is verkregen. Er mag immers afgegaan worden op de juistheid van een burgerservicenummer dat is verstrekt door een andere gebruiker die de juistheid daarvan al heeft moeten controleren. Dat kan een gebruiker binnen of buiten de jeugdzorgsector zijn. Indien er aan getwijfeld wordt dat het correcte burgerservicenummer is doorgegeven, bijvoorbeeld omdat de andere gebruiker een fout heeft gemaakt bij het verstrekken ervan, zal het burgerservicenummer uiteraard toch geverifieerd moeten worden. Dergelijke vergissingen zullen bijvoorbeeld blijken wanneer het bureau jeugdzorg of de zorgaanbieder de identiteit van de cliënt vaststelt. De juistheid van het burgerservicenummer is vanzelfsprekend gegarandeerd wanneer het uit de gemeentelijke basisadministratie zelf is gehaald. Voor de goede orde zij opgemerkt dat de mogelijkheid om af te gaan op een aldus verstrekt burgerservicenummer, niet afdoet aan de plicht van zorgaanbieders de cliënt bij hun eerste contact te identificeren.

Artikel 2w

Met betrekking tot cliënten tot 14 jaar die geen wettelijk identificatiemiddel hebben, is bepaald dat de identiteit niet hoeft worden vastgesteld aan de hand van een wettelijke identificatiemiddel. Voor die groep cliënten is gekozen voor een alternatieve manier van vergewissen van de identiteit van de cliënt, die een hoge mate van zekerheid omtrent de identiteit van de cliënt geeft. De identiteit van de cliënt dient te worden gecontroleerd door vergelijking van de door cliënt verstrekte gegevens omtrent de geslachtsnaam, de voornamen, de geboortedatum, de postcode en het woonadres en het huisnummer van het woonadres met de gegevens op de persoonslijst met daarop zijn burgerservicenummer die aan de cliënt verstrekt is door de gemeente. De combinatie van deze gegevens geeft een hoge mate van zekerheid omtrent de identiteit van de cliënt. Daarnaast moet bij het verstrekken van cliëntgegevens aan anderen vermeld worden dat geen identiteitscontrole heeft plaatsgevonden. Andere gebruikers krijgen op deze manier inzicht in de betrouwbaarheid van de gegevens. Deze eisen zijn dezelfde als die in artikel 29 van het Besluit gebruik burgerservicenummer in de zorg gesteld worden bij het gebruik van het burgerservicenummer door apothekers en in verband met telefonische consulten waarbij de identiteit van de cliënt niet kan worden vastgesteld.

Bij het gebruik van het burgerservicenummer met betrekking tot deze groep cliënten is daarnaast een tweetal extra eisen toegevoegd:

- Bij elk volgend contact moet de zorgaanbieder of het bureau jeugdzorg nagaan of inmiddels een wettelijk identificatiemiddel aanwezig is en zo ja, dit eenmalig gebruiken voor identificatie;
- Op de leeftijd van 14 jaar, als het wettelijk verplicht is om in het bezit te zijn van een wettelijk identificatie middel, moet voor kinderen waar dit nog niet eerder is gebeurd alsnog een verificatie van de identiteit gedaan worden met een wettelijk identificatiemiddel.

Nu voor de jeugdzorg geldt, dat er afgezien van optreden in crisissituaties, altijd sprake is van intensieve contacten met ouders en kinderen, is de afwijking voor kinderen tot 14 jaar met inachtneming van de bovenstaande waarborgen verantwoord, zoals hierboven uitgebreid uiteengezet in het algemeen deel van deze memorie.

Voor de zekerheid zij opgemerkt dat het onderhavige artikel niet beoogt om ten aanzien van de bureaus jeugdzorg alsnog een identificatieplicht in te voeren. Artikel 2w is slechts van toepassing op die gevallen waarbij het bureau jeugdzorg het noodzakelijk acht om een cliënt te identificeren om te kunnen voldoen aan haar vergewisplicht, doch dit niet mogelijk blijkt om bovengenoemde reden.

Artikelen 2x

In de praktijk kunnen zich situaties voordoen waarin de identiteit van een cliënt niet kan worden vastgesteld. Hierbij moet onderscheid gemaakt worden tussen twee verschillende situaties. Aan de ene kant is er de situatie waarin de verlening van jeugdzorg acuut nodig is en er geen tijd is om eerst de identiteit van de cliënt vast te stellen en het burgerservicenummer op te vragen of te verifiëren. Artikel 2z beschrijft de procedure voor dergelijke gevallen van acute jeugdzorg. In de situatie waarbij identificatie van de cliënt niet mogelijk is doordat deze geen geldig wettelijk identificatie middel toont, geldt het onderhavige artikel. Te denken valt aan een cliënt die het identificatiemiddel is vergeten of een cliënt die weigert mee te werken aan de identificatie. Verder kan het identificatiemiddel zijn verlopen, zijn vervalst of geregistreerd staan als niet meer in omloop zijnde. In het onderhavige artikel wordt de verwerking van het burgerservicenummer in beginsel verboden als de identiteit van een cliënt niet kan worden vastgesteld. In het tweede lid worden tevens de gegevens genoemd die verwerkt moeten worden als het burgerservicenummer niet mag worden gebruikt. Die gegevens zijn van belang om, ondanks de afwezigheid van het burgerservicenummer, toch een zo groot mogelijke zekerheid te creëren dat de gegevens bij de juiste persoon horen. Dit geldt voor zowel de registratie van persoonsgegevens in de eigen administratie, als het verstrekken van persoonsgegevens aan anderen.

Ook met betrekking tot dit artikel zij, net als bij artikel 2w, opgemerkt dat het onderhavige artikel niet beoogt om ten aanzien van de bureaus jeugdzorg alsnog een identificatieplicht in te voeren. Ook artikel 2x is slechts van toepassing op die gevallen waarbij het bureau jeugdzorg het noodzakelijk acht om een cliënt te identificeren om te kunnen voldoen aan haar vergewisplicht, doch dit niet mogelijk blijkt om bovengenoemde redenen.

Artikel 2y

Om een sluitend systeem voor het waarborgen van de privacy ten aanzien van het verwerken van gegevens in de jeugdzorg met een burgerservicenummer te garanderen, is in artikel 2y een grondslag opgenomen voor het stellen van beveiligingseisen aan het verwerken van persoonsgegevens bij ministeriële regeling. Gekozen is voor delegatie naar ministeriële regeling in plaats van algemene maatregel van bestuur, omdat de ontwikkelingen op elektronisch gebied elkaar in een hoog tempo opvolgen. Om deze ontwikkelingen in een even snel tempo te kunnen blijven volgen zou regeling bij algemene maatregel van bestuur te tijdrovend zijn.

Artikel 2z

Het onderhavige artikel ziet op die gevallen waarin de verlening van jeugdzorg acuut nodig is en er geen tijd is om eerst het burgerservicenummer op te vragen of te verifiëren. In dat geval gelden de verplichtingen in dit wetsvoorstel omtrent het gebruik van het burgerservicenummer, en het vaststellen van de identiteit en het burgerservicenummer, tijdelijk niet. Het gaat hierbij om situaties als bedoeld in artikel 14 van het Uitvoeringsbesluit Wjz.

Wanneer de identiteit en het burgerservicenummer op de voet van artikel 2z, eerste lid, niet met inachtneming van de daarvoor geldende regels zijn vastgesteld, mag het burgerservicenummer ingevolge het derde lid van dat artikel niet gebruikt worden. Voor zover al de beschikking bestaat over een burgerservicenummer, is dat immers onvoldoende betrouwbaar voor het vastleggen en verstrekken van persoonsgegevens.

Wanneer de identiteit van de cliënt niet aan de hand van een wettelijk identificatiemiddel vastgesteld kan worden, maar wel het burgerservicenummer achterhaald en geverifieerd kan worden, is het burgerservicenummer wel voldoende betrouwbaar om gegevens over de cliënt op te vragen. Hierbij wordt gedacht aan situaties waar een bekende of een familielid van de cliënt, de cliënt kan identificeren. Deze persoonsgegevens kunnen immers een belangrijke bijdrage leveren aan adequate spoedeisende jeugdzorg, mits de gebruiker er op bedacht is dat de identiteit van de cliënt niet aan de hand van een wettelijk identificatiemiddel is vastgesteld en dat er dus niet altijd zonder meer van uitgegaan kan worden dat de gegevens op de desbetreffende cliënt betrekking hebben.

De beide uitzonderingen gelden zo lang dit voor de verlening van verantwoorde jeugdzorg noodzakelijk is.

Artikelen 2aa en 2bb en Artikelen IV en V

Zorgaanbieders die jeugdzorg verlenen kunnen worden opgenomen in een register. De Minister voor Jeugd en Gezin dan wel een door deze aan te wijzen instelling zal het beheer van het register op zich nemen. Dat beheer wordt gevoerd met inachtneming van de regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur zullen worden gesteld. Alleen zorgaanbieders die geregistreerd staan, zijn gerechtigd de faciliteiten van de beheervoorziening te benutten. Alle zorgaanbieders zullen in de praktijk geconfronteerd worden of kunnen worden met situaties waarin zij op grond van artikel 2t verplicht zijn de identiteit van een cliënt te verifiëren of een burgerservicenummer te controleren en zullen derhalve om inschrijving in het register dienen te verzoeken. De procedure voor inschrijving in de registers zal bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden geregeld.

Samenhang met andere registraties

Een aandachtspunt voor het beheer van het register van zorgaanbieders die jeugdzorg verlenen is het bestaan van andere registraties, toelatingen, vergunningen of aanmeldingen. Veel zorgaanbieders in de gezondheidszorg zijn elders al geregistreerd, toegelaten of aangemeld. Voor deze zorgaanbieders zijn de volgende registraties en toelatingen van belang:

– op grond van artikel 3 van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (hierna: Wet BIG) zijn registers ingesteld waar de in dat artikel bedoelde individuele beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg op hun aanvraag in zijn opgenomen. Dit zogenaamde BIG-register wordt beheerd door het Centraal Informatiepunt Beroepen Gezondheidszorg (hierna: CIBG), dat onder de verantwoordelijkheid van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport valt. Individuele beroepsbeoefenaren in de zin van artikel 34 van de Wet BIG worden niet in het BIG-register opgenomen. Zij staan wel in het Centraal register beroepsopleidingen, bedoeld in artikel 6.4.1. van de Wet educatie en beroepsopleiding. Met betrekking tot de beroepsbeoefenaren op het gebied van de jeugdzorg is slechts een klein deel tevens beroepsbeoefenaar die valt onder artikel 3 van de Wet BIG. Dit zijn alleen die beroepsbeoefenaren die tevens arts of psychotherapeut in de zin van artikel 3 van de Wet BIG zijn.

- Ingevolge de Wet toelating zorginstellingen (hierna: Wtzi) moeten bepaalde categorieën instellingen op het gebied van de gezondheidszorg een toelating van het College voor zorgverzekeringen hebben (artikel 5, eerste, tweede en derde lid, Wtzi). Hieronder vallen ook jeugdzorginstellingen die behandelingen van gedragswetenschappelijke aard in verband met een psychiatrische aandoening bieden.

Met de artikelen IV en V worden respectievelijk artikel 10 van de Wet BIG en de artikelen 9 en 14 van de Wtzi gewijzigd. Ingevolge de wijziging van artikel 10 van de Wet BIG is de beheerder van het BIG-register gehouden om een inschrijving, aantekening of doorhaling van een arts of een psychotherapeut in het BIG-register te melden aan de beheerder van het register van zorgaanbieders die jeugdzorg verlenen. Ingevolge de wijzigingen in de artikelen 9 en 14 van de Wtzi moet de toelating van een instelling met artsen of een psychotherapeuten en de beslissing tot beperking of intrekking van de toelating van een dergelijke instelling worden gemeld aan de beheerder van het register van zorgaanbieders die jeugdzorg verlenen. Op deze manier blijft deze beheerder op de hoogte van het zorgaanbod van artsen en psychotherapeuten en krijgt zij inzicht in eventuele belemmeringen voor opname in het register van zorgaanbieders die jeugdzorg verlenen en kunnen zij het register up to date houden.

Ingevolge artikel 4, eerste lid, van de Wjz is er per provincie één bureau jeugdzorg werkzaam dat door een stichting in stand wordt gehouden. Gelet hierop gaat het in totaal om een zodanig beperkt aantal organisaties, die bovendien allemaal bekend zijn, dat de opname hiervan in een register niet noodzakelijk is geacht.

Faciliteiten voor geregistreerden

De voorzieningen van de BV-BSN moeten uiteraard alleen gebruikt worden door organisaties die daartoe bevoegd zijn. Er dient daarom voor te worden gezorgd dat alleen organisaties die daartoe bevoegd zijn, de voorzieningen van de BV-BSN kunnen gebruiken. In de praktijk betekent dit dat elke keer dat de voorzieningen van de BV-BSN worden gebruikt, identificatie, authenticatie en autorisatie van de organisatie die toegang zoekt tot die voorzieningen plaats dient te vinden. Zorgaanbieders krijgen, zoals eerder toegelicht in paragraaf 1.3 van het algemeen deel van de toelichting niet rechtstreeks toegang tot de BV-BSN, doch via de SBV-Z. De toegang tot de SBV-Z is als volgt vormgegeven. Aan de hand van de registers worden zorgaanbieders geïdentificeerd, geauthenticeerd en geautoriseerd tot het controleren van de geldigheid van het identiteitsbewijs en van het burgerservicenummer. Dat proces verloopt als volgt. De instelling die het register beheert, verstrekt geregistreerde zorgaanbieders een pas, certificaat of ander middel waarmee alleen zij zich kunnen vervoegen bij de sectorale berichtenvoorziening voor de zorg. Aan de hand van protocollen wordt geverifieerd welke geregistreerde zorgaanbieder of stichting het betreft. Pas wanneer deze protocollen met succes doorlopen zijn, kan de zorgaanbieder via de sectorale berichtenvoorziening voor de zorg de faciliteiten van de bij de Wabb ingestelde beheervoorziening benutten. De sectorale berichtenvoorziening verstrekt de zorgaanbieders de uitkomsten van de raadpleging bij de beheervoorziening. Dit proces zal verder uitgewerkt worden bij of krachtens de algemene maatregel van bestuur waarmee de sectorale berichtenvoorziening op grond van de Wabb wordt ingesteld.

Nu de bureaus jeugdzorg geen gebruik zullen maken van de sectorale berichtenvoorziening doch rechtstreeks de beheervoorziening als bedoeld in de

Wabb zullen raadplegen, wordt de identificatie, authenticatie en autorisatie van het bureau jeugdzorg gedaan bij de BV-BSN zelf. Om de naleving van de procedures en processen met betrekking tot het authenticeren te bewaken, kent de BV-BSN een functionaris voor de gegevensbescherming.

Artikel 2cc

Het eerste lid van artikel 2cc biedt de mogelijkheid om bij algemene maatregel van bestuur te bepalen dat bepaalde vormen van jeugdzorg of categorieën van zorgaanbieders worden uitgesloten van de verplichting om het bsn te gebruiken.

Het tweede en het derde lid van artikel 2cc, maken het mogelijk om bij algemene maatregel van bestuur nadere categorieën van cliënten aan te wijzen waarbij kan worden afgeweken van de regels omtrent identificatie en verificatie.

Artikel 2dd

Voor de toelichting op de mogelijkheid tot het opleggen van een bestuurlijke boete wordt verwezen naar paragraaf 1.6 van het algemeen deel van de toelichting.

Artikel I, onderdeel D

Het gebruik van het burgerservicenummer is gericht op het verwerken van persoonsgegevens in het kader van jeugdzorg. Het gebruik van het burgerservicenummer is daarmee een element dat mede inhoud geeft aan het begrip verantwoorde zorg, in de zin van artikel 24 van de Wjz. In dat licht is het wetsvoorstel daarom aangevuld met een bepaling op grond waarvan het bureau jeugdzorg en de zorgaanbieder ondanks hun geheimhoudingsplicht of beroepsgeheim, gehouden zijn gegevens te verstrekken aan de IJZ teneinde effectief toezicht mogelijk te maken op de naleving van dit wetsvoorstel. Een dergelijk artikel ontbrak immers in de huidige wet. Aangezien het burgerservicenummer dient te worden gebruikt in combinatie met het verwerken van (bijzondere) persoonsgegevens van een cliënt, is doorbreking van de geheimhoudingsplicht en het beroepsgeheim noodzakelijk. Vanzelfsprekend zullen bij het uitoefenen van het toezicht op de naleving de beginselen van subsidiariteit en proportionaliteit in acht worden genomen. Voor zover effectief toezicht gehouden kan worden zonder (bijzondere) persoonsgegevens op te vragen, zullen dergelijke minder ingrijpende methoden gehanteerd worden. Er dient evenwel rekening gehouden te worden met situaties waarin het onmogelijk is te beziën of het burgerservicenummer correct wordt gebruikt zonder inzage in (bijzondere) persoonsgegevens. Soortgelijke verplichtingen bestaan reeds voor zorgaanbieders in de zin van de Wbsn-z, en zorgverzekeraars en indicatieorganen op grond van de AWBZ en Zvw.

Artikel II

In artikel II is een uitzondering gemaakt op de identificatieplicht voor de zorgaanbieder met betrekking tot cliënten die reeds cliënt zijn van een zorgaanbieder op het moment dat deze wet in werking treedt. Voor deze cliënten geldt in plaats van de identificatieplicht een vergewisplicht. Het identificeren van een cliënt heeft als doel het waarborgen van het verband tussen de persoon en het burgerservicenummer dat gebruikt wordt bij het verwerken van medische gegevens. In die waarborg is reeds voorzien wanneer het een zorgaanbieder betreft die een cliënt uit hoofde van een langdurige of intensieve behandelrelatie zo goed kent dat de zorgaanbieder overtuigd is van de identiteit van de cliënt. Dat

betekent dat identificatie bij het eerste contact na inwerkingtreding van de wet, van die zorgaanbieder met een persoon die al cliënt is, niet per se verplicht hoeft te worden. Er kan worden volstaan met een vergewisplicht. Zoals reeds eerder opgemerkt zullen het steeds de omstandigheden van het geval zijn die bepalen of een meer strikte en formele dan wel een meer informele invulling van de vergewisplicht aan de orde is.

Artikelen III en VI

Met de artikelen 18 en 21 van de Wbn-z zijn de AWBZ en de Zvw gewijzigd teneinde indicatieorganen en zorgverzekeraars, net als zorgaanbieders, te verplichten het burgerservicenummer te gebruiken en daartoe de cliënten te identificeren en hun burgerservicenummer te verifiëren. Ook het bureau jeugdzorg is zo'n indicatieorgaan in de zin van de Wbsn-z voorzover het indiceert voor zorg, bestaande uit vormen van geestelijke gezondheidszorg voor jeugdigen waarop ingevolge de AWBZ dan wel ingevolge de Zvw aanspraak bestaat.

Om te voorkomen dat het bureau jeugdzorg straks voor wat betreft de voorwaarden voor het gebruik van het burgerservicenummer met betrekking tot de bovengenoemde zorg, de Wabb, de Wbsn-z, de AWBZ, de Zvw moet raadplegen en voor wat betreft de voorwaarden voor het gebruik van het burgerservicenummer met betrekking tot jeugdzorg, de Wabb en de Wjz moet raadplegen, zijn deze in de Wbsn-z, de AWBZ en de Zvw opgenomen specifieke verplichtingen uit deze beide wetten gehaald en in het onderhavige wetsvoorstel overgenomen.

De Minister voor Jeugd en Gezin